

Sikkerhetskontroll klasse B

Tilpasset både fossildrevne og elektriske biler

Bremser

1	Bremsevæske (Ikke mulig på Tesla) a) Kontrollér bremsevæsknivået. b) Hva vil du gjøre dersom bremsevæsknivået er for lavt?	a) Utføres ved å finne og åpne påfyllingsrøret for bremsevæsken under panseret. Symbolet for lokket over påfyllingsrøret har dette symbolet: På Tesla Model Y: Ikke mulig å kontrollere bremsevæsknivået uten demontering av deksler, noe det ikke forventes at du skal gjøre. b) Forbruk av bremsevæske er ikke normalt og du bør stoppe umiddelbart eller kjøre til nærmeste verksted for hjelp. Problemet kan være utslitte bremseklosser, eller lekkasje i systemet.
2	Bremsekraftforsterker a) Kontrollér at bremsekraftforsterkeren fungerer.	a) Utføres ved å pumpe bremsepedalen 4-5 ganger. Start motoren samtidig som bremsepedalen fortsatt er tråkket helt ned. Hvis bremsekraftforsterkeren fungerer skal pedalen gradvis synke innover. På elektriske biler er kontroll av bremsekraftforsterker ofte ikke mulig. På Tesla Model Y: Åpne håndboken, vis deretter til at følgende varsellampe vil lyse dersom det oppdages feil med bremsekraftforsterkeren:

	b) Er det forsvarlig å kjøre dersom bremsekraftforsterkeren ikke fungerer?	 b) Det er som regel ikke forsvarlig å kjøre uten fungerende bremsekraftforsterker. Er du usikker, sjekk bilens håndbok. På Tesla Model Y: Unntaksvis forsvarlig å kjøre forsiktig uten bremsekraftforsterker, f.eks. ved tauing av bil.
3	Skjevtrekk a) Kontrollér om bremsene har skjevtrekk. b) Hva kan være årsakene til at bremsene har skjevtrekk?	a) Kjør i 40 - 50 km/t og brems normalt ned samtidig som du holder løst i rattet. Bilen skal holde en stabil kurs. b) Ukjent feil ved bremsene. Trekker bilen til høyre er dette et tegn på at bremsene på venstre side ikke fungerer, og omvendt. Oppsøk verksted så fort som mulig.
4	Varsellampe driftsbrems a) Kontrollér at varsellampen for driftsbremsen (to-krets bremsesystem) fungerer. b) Hva vil du gjøre dersom lampen begynner å lyse under kjøring?	a) Alle varsellamper skal lyse et kort øyeblikk i instrumentpanelet idet du slår på bilen, slik at du vet at de fungerer. Lokaliser så følgende varsellampe: b) Som ved alle røde varsellamper er det IKKE forsvarlig å kjøre videre. Eksempler på bremsefeil er lekkasje av bremsevæske, eller andre tekniske feil. Oppsøk verksted så fort som mulig.

5	Varsellampe ABS-bremsesystem a) Kontrollér at varsellampen for ABS-bremsene fungerer. b) Er det forsvarlig å kjøre dersom ABS-bremsene ikke fungerer?	a) Alle varsellamper skal lyse et kort øyeblikk i instrumentpanelet idet du slår på bilen, slik at du vet at de fungerer. Lokaliser så følgende varsellampe : b) Som ved alle gule varsellamper er det forsvarlig å kjøre videre , men bilen er ikke i forskriftsmessig stand (ikke lovlig). Oppsøk verksted ved første anledning.
---	--	--

Lys og lykter

6	Nødsignallys a) Kontrollér at nødsignallyset fungerer. b) Er det forsvarlig å kjøre når ikke nødsignallyset fungerer?	a) Slå på nødsignallyset ved å trykke på følgende knapp lokalisert i midten foran: Knappen er alltid fysisk. Gå rundt bilen og sjekk at alle seks blinklysene blinker samtidig. b) Ja, men bilen er ikke i forskriftsmessig stand (ikke lovlig). Oppsøk verksted ved første anledning.
---	--	---

	c) I hvilken situasjon/ hvilke situasjoner er det viktig å bruke nødsignallyset? d) Hvilke lys skal/ skal ikke stå på sammen med nødsignallyset?	c) Nødsignalet skal brukes i situasjoner der kjøretøyet uventet har stanset. d) Ingen andre lys bør være påslått sammen med nødsignallyset, da det vil bli vanskeligere å se nødsignallyset.
7	Bremselys a) Kontrollér at alle bremselysene fungerer. b) Er det forsvarlig å kjøre dersom bremselysene ikke fungerer?	a) Det er minst fire måter å kontrollere at alle (tre) bremselysene fungerer: 1. Rygg inntil en vegg eller vindu og sjekk i speilet at alle tre lysene virker. 2. Sett en gjenstand mellom setet og bremsepedalen, slik at den presses inn. 3. Be en annen sjekke lysene mens du bremser, eller motsatt. 4. Start opptak med mobiltelefonen din imens den fokuserer mot bremselysene. Sjekk så opptaket. b) Nei, det er ikke forsvarlig å kjøre dersom ingen av bremselysene fungerer. Oppsøk verksted så fort som mulig. Dersom ett av lysene ikke fungerer, er bilen ikke i forskriftsmessig stand (ikke lovlig). Oppsøk verksted ved første anledning.
8	Nærlys a) Kontrollér at nærlyset virker og at det er riktig innstilt.	a) Symbolet for nærlys er likt i alle biler og vises under: Finn bilens lysbryter, som normalt er til venstre for rattet, evt på bilens berøringsskjem. Kontrollér fysisk at lyset fungerer.

	b) Hvilke ulemper kan feil innstilt nærlys medføre?	På Tesla Model Y: Trykk på i nedre, venstre hjørne, deretter Lys. På enkelte biler er det mulig å justere høyden på nærlyset. Sjekk bilens håndbok, eller se etter følgende symbol: På Tesla Model Y: Nærlysets høyde justeres automatisk. b) Blendingsfare overfor motgående biler, samt redusert sikt i mørket.
9	Parkeringslys, skiltlys og baklys a) Kontrollér at parkeringslys, skiltlys og baklys fungerer.	a) Symbolet for parkeringslys er likt i alle biler og vises under: Finn bilens lysbryter, som normalt er til venstre for rattet, evt på bilens berøringsskjerm. Kontrollér fysisk at lyset fungerer. Når parkeringslysene aktiveres tennes også skiltlysene og baklysene. På Tesla Model Y: Trykk på i nedre, venstre hjørne, deretter Lys.

	b) I hvilken situasjon/ situasjoner er det viktig å bruke parkeringslysene?	b) Det er viktig å bruke parkeringslyset når bilen står parkert i mørket, dersom bilen fortsatt er påslått. Dette viser annen trafikk at du ikke har til hensikt å kjøre, men at det feks kan være fotgjengere som er på vei inn i/ ut av bilen.
10	Tåkelys foran a) Kontrollér at tåkelyset foran fungerer. b) Hvilke ulemper medfører feil bruk av tåkelys foran?	a) Symbolet for tåkelys foran er likt i alle biler og vises under: Finn bilens lysbryter, som normalt er til venstre for rattet, evt på bilens berøringsskjerm. Kontrollér fysisk at lyset fungerer. På Tesla Model Y: Trykk på i nedre, venstre hjørne, deretter Lys. b) Feil bruk av tåkelys foran gjør det vanskelig å rette blikket langt frem, da tåkelysene lyser rett ned foran bilen, og øynene tiltrekkes av lys. Derfor er bruk av tåkelys spesielt uheldig i mørke. Bruk av tåkelys i regn kan føre til blanding for møtende trafikanter, da vanddammene reflekterer lyset.
11	Tåkelys bak a) Kontrollér at tåkelyset bak fungerer.	a) Symbolet for tåkelys bak er likt i alle biler og vises under: Finn bilens lysbryter, som normalt er til venstre for rattet, evt på bilens berøringsskjerm. Kontrollér fysisk at lyset fungerer.

		På Tesla Model Y: Trykk på i nedre, venstre hjørne, deretter Lys. b) Hvilke ulemper medfører feil bruk av tåkelys bak? b) Feil bruk av tåkelys bak kan virke sjenerende for trafikk bak, da det på enkelte biler er svært sterkt. Det kan også lett forveksles med bremselysene.
--	--	---

Oljer, væsker og fremdrift

12	Motorolje (ikke relevant for elbil)	a) Vis påfyllingsstedet for motoroljen. a) Åpne bilens panser, som i Tesla gjøres på berøringsskjermen, eller ved å dra i en spak nær venstre benet når man sitter i førersetet. Deretter finner du beholderen/lokket til motoroljen, merket med symbolet som vises under: b) Kontrollér at motoren har tilstrekkelig olje og at oljen ikke er for gammel. b) Åpne bilens panser, deretter finner du en gul/ oransje “pinne” som normalt skal skille seg godt ut fra resten av gjenstandene under panseret. Pinnen kan være merket “OIL”, eventuelt ha et symbol som dette:
-----------	--	---

	c) Hvilke konsekvenser kan det få dersom du kjører en bil med for lite eller for gammel motorolje?	Når du har funnet pinnen trekker du den opp, tørker oljen med tørkepapir og dytter pinnen helt ned igjen. Når du trekker pinnen opp igjen gjør du dette i en glidende bevegelse og holder umiddelbart pinnen vannrett. Det skal være olje fra bunnen av pinnen opp mot det øverste "hakket" på pinnen/ "MAX". Ikke bruk makt når du trekker opp eller dytter ned pinnen, da dette kan medføre at den knekker. Jo mørkere oljen er, jo mer skitt inneholder oljen (bensin). På enkelte andre biler sjekkes motoroljenivået elektronisk. Er du usikker, sjekk bilens håndbok. c) Å kjøre med for lite eller gammel motorolje kan medføre alvorlige skader på motoren. Dersom motoren blir skadet/ ødelagt vil bilen i mange tilfeller miste så mye verdi at det ikke er verdt å reparere den.
13	Kjølevæske (ikke mulig på Tesla) a) Vis påfyllingsstedet for kjølevæsken. b) Kontrollér at motoren har tilstrekkelig kjølevæske. c) Hvilke konsekvenser kan det få dersom du kjører en bil med for lite eller for gammel kjølevæske?	a) Åpne bilens panser, som i Tesla gjøres på berøringsskjermen, eller ved å dra i en spak nær venstre benet når man sitter i førersetet. Deretter finner du beholderen/ lokket til kjølevæsken, merket med symbolet som vises under: b) Riktig nivå kjølevæske skal være så høyt som mulig opp imot merket MAX, og aldri under MIN. c) Dersom motoren ikke får tilstrekkelig kjølevæske vil den overopphetes, noe som kan skade motoren. Dersom motoren blir skadet/ ødelagt vil bilen i mange tilfeller miste så mye verdi at det ikke er verdt å reparere den.

14 Spylervæske a) Kontrollér at vindusspyleren virker. b) Vis hvor du fyller på spylervæske.	a) Utfør spyling av frontrute, og eventuelt bakrute og lykter foran dersom bilen er utstyrt med dette. Hvordan du aktiverer spyling av frontruten varierer noe fra bil til bil, men som regel gjøres dette med en av spakene ved rattet. Symbolene for henholdsvis spyling av frontrute, bakrute og frontlykter (i kombinasjon med bruk av vindussvisker) vises under: b) For å lokalisere påfyllingsstedet for spylervæsken åpner du normalt bilens panser, deretter finner du beholderen/ lokket merket med symbolet som vises her:
15 Regenerering a) Vis hvordan du justerer regenereringen på bilen. b) Hvilke fordeler og ulemper medfører bruk av regenerering ved bremsing?	a) Hvordan du justerer regenereringen varierer fra bil til bil. På f.eks. Kia gjøres dette ved bruk av to spaker bak rattet. Er du usikker, sjekk bilens håndbok. På Tesla Model Y: ikke mulig å regulere regenerering. b) Fordeler: Du slipper flytte foten til bremsepedalen, som gjør at du lettere kan bremse, samt at du sliter mindre på bremsene. Ulemper: Bremsene er laget for å brukes og vil ved lite bruk også kunne utvikle feil. Dersom du som hovedregel bruker høy grad av regenerering, er det viktig at du regelmessig utfører nødbrems, slik at bremsene ikke blir ødelagt.

	Bremsevæske (Ikke relevant for Tesla) Se oppgave 1.	
--	---	--

Dekk og hjul

16	Skader a) Kontrollér dekk og hjul for skader. b) Hvilke skader er mest vanlig?	a) Utfør visuell kontroll, ved å sjekke om det er noe «unaturlig» ved hjulene. Du har fire hjul, så er det et som skiller seg ut, er det enten en mangel ved dette hjulet, eller de tre andre. b) Rifter i dekk siden, bulker i felgen, bobler i siden på dekket. Dette kan føre til ustabilitet, samt at forsterkningen i dekket kan være veldig redusert.
17	Slitasje a) Kontrollér dekkslitasje på begge forhjulene. b) Hva kan dekkslitasjen fortelle deg?	a) Utfør visuell kontroll. Er hjulene slitt jevn i mønsteret? b) Dersom det er for lite lufttrykk, vil dekkene være slitt på siden. Dersom det er for mye lufttrykk, vil dekkene være slitt på midten. Dersom det er slitt bare på ene siden, forteller det oss at forstillingen på hjulene kan være skjev.

18	Mønsterdybde a) Kontrollér mønsterdybden på dekkene på forhjulene. b) Hva er kravet til mønsterdybde på sommer- og vinterdekk? c) Hvilken risiko kan det medføre dersom du kjører med for liten mønsterdybde på dekkene?	a) Utfør visuell kontroll, evt. bruk av dekkmønstermåler , eller slitasjevarsler på dekkene. Disse indikerer hvor slitt dekkene er. b) Minste tillatte mønsterdybde på sommerdekk er 1,6 mm, og på vinterdekk 3,0 mm. c) Dårlig veggrep, inkludert økt fare for vannplaning.
19	Lufttrykk a) Hva er riktig lufttrykk i forhjulene på denne bilen? b) Kontrollér gjeldende lufttrykk i dekkene på forhjulene.	a) Riktig lufttrykk står ofte oppført i dørkarmen på førersiden , eventuelt i tanklokket, eller på bilens berøringsskjermer. Er du usikker, sjekk bilens håndbok. b) Utfør visuell kontroll. Du har fire hjul, så er det et som skiller seg ut, er det enten en mangel ved dette hjulet, eller de tre andre. Alle biler solgt nye i Norge fra og med 1. november 2014 er utstyrt med et lufttrykkovervåkningssystem (TPMS), som skal varsle deg med en varselampe dersom systemet oppdager et fall i lufttrykk på ett eller flere dekk. Er bilen eldre, sjekk aktuelt lufttrykk på en bensinstasjon, eller bruk en lufttrykksmåler . På Tesla Model Y: Trykk på BIL i nedre, venstre hjørne, deretter Service . Deretter får du en oversikt over både anbefalt og aktuelt lufttrykk.

	c) Kontrollér at varsellampen for TPMS fungerer. d) Hva vil du gjøre dersom lampen begynner å lyse under kjøring?	c) Alle varsellamper skal lyse et kort øyeblikk i instrumentpanelet idet du slår på bilen, slik at du vet at de fungerer. Lokaliser så følgende varsellampe: d) Som ved alle gule varsellamper er det forsvarlig å kjøre videre, men bilen er ikke i forskriftsmessig stand (ikke lovlig). Oppsøk verksted ved første anledning. Dersom lufttrykket faller raskt bør du stanse umiddelbart.
20	Dekkdimensjon a) Kontrollér dekkdimensjonen på begge forhjulene. b) Hva er riktig dekkdimensjon på forhjulene på denne bilen?	a) Kontrollér i vognkortets kapittel 12. Du finner som regel vognkortet i hanskerommet. b) Utfør visuell kontroll av dekkene og sammenlign med informasjonen i vognkortet.
21	Bæreevne (load index (LI.)) a) Hvor stor bæreevne (load index (LI.)) må dekkene på denne bilen minst ha? b) Kontrollér om bakdekkene på denne bilen har tilstrekkelig bæreevne.	a) Kontrollér i vognkortets kapittel 12. Du finner som regel vognkortet i hanskerommet. Bæreevne (load index) forkortes som «Min. LI.» og deretter et tall. Se også denne siden for mer informasjon om dekk. b) Utfør visuell kontroll. På sommerdekkene våre Tesla Model Y er levert med, står det 245/45R19 104W på dekkene. I vognkortets kapittel 12 er minimum bæreevne for denne bilen oppgitt å være 104. Det betyr at dekket oppfyller kravet, noe det også ville gjort hvis tallet var høyere, men ikke lavere.

22	Hastighetskode a) Hvilken hastighetskode må dekkene på denne bilen minst ha? b) Kontrollér om bakdekkene på denne bilen har tilstrekkelig hastighetskode.	a) Kontrollér i vognkortets kapittel 12. Du finner som regel vognkortet i hanskerommet . Hastighetskode forkortes som «Min. hast.» og deretter en bokstav. For vinterdekk (M+S eller dekk med “alpemerket”) er det kun krav om at dekket er godkjent for en fart på minst 160 km/t. (§13-1, 241). Se også denne siden for mer informasjon om dekk. b) Utfør visuell kontroll. På sommerdekkene Tesla Model Y ble levert med står det 245/45R19 104W på dekkene. I vognkortets kapittel 12 er minimum hastighetskode for denne bilen oppgitt til å være W. Det betyr at dekket oppfyller kravet, noe det også ville gjort hvis bokstaven var senere i alfabetet.
----	--	--

Styring

23	Innstilling av ratt a) Vis hvordan du stiller inn rattet. b) Hvilke konsekvenser kan det få om rattet ikke er stilt inn riktig?	a) På de fleste biler stilles rattet inn ved å justere en spak, ofte lokalisert under rattet, på venstre eller høyre side. På Tesla Model Y: Trykk på BIL i nedre, venstre hjørne, deretter Kontroller og Styring . Still inn rattet slik at du har god oversikt foran bilen og i instrumentpanelet, og med en avstand som gjør at håndleddene ved utstrakte armer treffer øvre del av rattet. Avstanden fra brystet til rattet skal minst tilsvare en halvlitersflaske. Dette fordi airbagen ikke skal skade deg ved utløsning. b) Dersom rattet er stilt inn feil kan det bli vanskeligere å styre bilen, samt at du kan skades dersom airbagen i rattet utløses.
----	--	---

24	Styring a) Kontrollér at styringen er i orden. b) Hva kan være årsaken(e) til at bilen ikke selvoppretter styringen når du slipper rattet?	a) Utfør rattutslag til begge sider, og sjekk at dødgangen på styringen ikke er mer enn 3 cm. Dødgang = mengden du kan svinge rattet før bilen reagerer. Kontrollér at bilen selvoppretter, ved å svinge til begge sidene, slippe rattet, og observere at rattet retter seg opp av seg selv. Lytt etter ulyder, og kontrollér at bilen er retningsstabil. b) Det kan være feil på forstillingen eller forskjellig lufttrykk på venstre og høyre side.
25	Servostyring a) Kontrollér at servostyringen fungerer. b) Er det forsvarlig å kjøre dersom servostyringen ikke fungerer?	a) Start motor samtidig som du svinger mot venstre eller høyre. Rattet skal bli merkbart lettere å svinge idet du starter motoren. b) På de fleste moderne biler (med elektromagnetisk servostyring) er det ikke forsvarlig å kjøre med skadet servostyring, da dette kan ødelegge styringen ytterligere. De fleste biler produsert etter 2010 har elektromagnetisk servostyring. På eldre biler med hydraulisk servostyring er det likevel forsvarlig. Dersom servostyringen ikke fungerer vil styringen, særlig ved lave hastigheter, bli veldig tung.
26	Retningsstabilitet a) Kontrollér at bilen er retningsstabil. b) Hva kan være årsaken(e) til at bilen drar til en av sidene?	a) Kjør bilen i ca. 30 km/t med løst rattgrep. Bilen skal gå rett frem. b) Det kan være feil lufttrykk, eller feil i forstillingen på hjulene. Ta kontakt med verksted ved første anledning.

Vognkort og vekter

27	Totalvekt på tilhenger a) Hva er høyeste tillatte totalvekt på tilhenger denne bilen kan trekke? b) Hvordan sikrer du lasten i tilhengeren på en god måte?	a) Kontrollér “Tillatt hengervekt, med brems” i kapittel 8 i vognkortet . b) Lasten må sikres med stropper, eller ved hjelp av blokkering, slik at den ikke flytter seg ved kraftig bremsing eller kollisjon. Lastsikringen skal tåle hele lastens vekt fremover og halve lastens vekt til sidene og bakover. Er du fortsatt usikker, les mer her .
28	Totalvekt på tilhenger (klasse B) a) Hva er høyeste tillatte totalvekt på tilhenger denne bilen kan trekke, når føreren har førerkort klasse B (personbil)? b) Hvilke konsekvenser kan det få dersom du kjører med for tung tilhenger på bilen?	a) For førerkort klasse B har man lov til å kjøre med tilhenger med vekt inntil 750 kg. Unntaket er den såkalte campingvognregelen hvor man kan kjøre et vogntog med vekt inntil 3500 kg. For å finne ut hvor tung henger man kan trekke med denne bilen med førerkort klasse B, må man trekke fra bilens totalvekt (se i vognkort , kapittel 8) fra 3500 kg, og man sitter igjen med hvor mye tillatt totalvekt en kan trekke på førerkort klasse B med aktuell bil. b) Det er ulovlig, fordi du kan få redusert veggrep, som kan føre til at bremselengden blir lengre. Kursstabiliteten kan også bli redusert. Det er i tillegg blendingsfare overfor motgående trafikk siden fronten av bilen kan heves som følge av vekten bak.

29 Nyttelast a) Hva er høyeste tillatte nyttelast på denne bilen? b) Kontrollér at all last i bilen er tilstrekkelig sikret. c) Hvilke konsekvenser kan det medføre dersom last i bilen ikke er tilstrekkelig sikret?	a) Kontrollér “Tillatt nyttelast, inkl. passasjerer” i kapittel 8 i vognkortet. b) Sjekk at last og gjenstander i kupé og bagasjerom er tilstrekkelig sikret. En god huskeregel er at lastsikringen bør tåle hele lastens vekt framover og halve lastens vekt til sidene og bakover. c) Last og gjenstander kan ved utilstrekkelig sikring skape store og potensielle livsfarlige skader dersom de ikke hindres i å bevege seg. Se feks. denne videoen om korrekt lastsikring.
--	---

Betjeningsorganer og utstyr

30 Klimaanlegg foran a) Still inn klimaanlegget slik at is og dugg på frontruten fjernes så effektivt som mulig. b) Still inn klimaanlegget slik du vil ha det under kjøring.	a) For å fjerne is og dugg på frontruten så effektivt som mulig må du finne knappen med følgende symbol: b) For å justere klimaanlegget til den innstillingen du ønsker må du først finne knappen med følgende symbol: Juster så hastighet, retning, og temperatur slik du ønsker å ha det.
---	--

31 Klimaanlegg bak a) Still inn klimaanlegget slik at is og dugg på bakruten fjernes så effektivt som mulig. b) Still inn klimaanlegget slik at is og dugg på sidespeilene fjernes.	a) For å fjerne is og dugg på bakruten så effektivt som mulig må du finne knappen med følgende symbol: b) For å fjerne is og dugg på sidespeilene må du finne knappen med følgende symbol: På Tesla Model Y og mange andre biler: Is og dugg fjernes fra sidespeilene ved aktivering av varme på bakruten.
32 Klimaanlegg resirkulering a) Vis hvordan du justerer innstillingene for resirkulering av luft i kupéen. b) Hvilke konsekvenser kan det få dersom du benytter deg av resirkulering av luft i kupéen?	a) For å justere innstillingene for resirkulering av luft må du finne knappen med følgende symbol: b) Resirkulering av luft kan være en fordel i tilfeller der den utvendige luften er av lav kvalitet, ellers bør resirkulering av luft være deaktivert.

33	Vindusviskere a) Kontrollér at vindusviskerne fungerer på forskjellige hastigheter. b) Kontrollér at vindusviskerne er i orden. c) Kontrollér at vindusspyleren/ vindusspylerne fungerer.	a) For å aktivere, deaktivere, og justere innstillingene for vindusviskerne må du finne spaken/ knappene med følgende symboler: b) For å kontrollere at bladene på vindusviskerne sitter godt fast og ikke er utslitt må du sette de i såkalt service-stilling. For de fleste biler drar du viskerne forsiktig opp fra front- og bakruten. For enkelte biler må du holde inne spaken for vindusviskerne et par sekunder slik at de blir tilgjengelige til å løftes. På Tesla Model Y: Trykk på BIL i nedre, venstre hjørne, deretter Service, og deretter Servicem. for vindusviskere. Løft så viskerne ca 15 cm. c) For å kontrollér vindusspyleren/ vindusspylerne må du finne spaken/ knappene med følgende symboler:
34	Lyd- og lyshorn a) Kontrollér at lydhornet fungerer. b) Kontrollér at lyshornet fungerer.	a) Trykk på hornet, som i de fleste tilfeller er lokalisert midt på rattet. b) For å aktivere lyshornet drar du som regel spaken til venstre for rattet mot deg en eller flere ganger.

35 Kollisjonspute a) Kontrollér at varsellampen for kollisjonsputen (airbag) fungerer. b) Vis hvordan du deaktiverer kollisjonsputen på passasjersiden c) I hvilke tilfeller bør du deaktivere kollisjonsputen på passasjersiden?	a) Alle varsellamper skal lyse et kort øyeblikk i instrumentpanelet idet du slår på bilen, slik at du vet at de fungerer. Lokaliser så følgende varsellampe: b) Hvordan kollisjonsputen deaktiveres på passasjersiden varierer noe fra bil til bil. På enkelte biler må du ta bilens fysiske nøkkel inn i et nøkkelhull, enten i hanskerommet, eller på siden av dashbordet, og vri. En varsellampe i midtkonsollen skal da varsle at kollisjonsputen på passasjersiden er deaktivert. På Tesla Model Y: Trykk på BIL i nedre, venstre hjørne, deretter Sikkerhet, deretter symbolet... Følgende symbol vises så på statuslinjen på skjermen: Når kollisjonsputen aktiveres igjen erstattes symbolet av dette: c) Kollisjonsputen på passasjersiden skal deaktiveres i tilfeller der barneseter er montert. Små barn kan også ta skade av kollisjonsputen, og bør ideelt sett plasseres i baksetene.
--	--

36	12- Voltsbatteri a) Kontrollér at 12-voltsbatteriet sitter fast. b) Hvilke konsekvenser kan det få dersom du kjører en bil med et løst 12-voltsbatteri?	a) For å kontrollere at 12-voltsbatteriet sitter fast må du på de fleste biler først åpne panseret. Deretter finner du batteriet, som kjennetegnes av at det er stort og firkantet, med et tydelig symbol for plusspol (+) og minuspol (-). På enkelte biler er 12-voltsbatteriet lokalisert andre steder. På Tesla Model Y: Batteriet er ikke tilgjengelig for andre enn mekanikere. b) Dersom batteriet er løst kan du miste forbindelsen til bilens elektronikk, hvilket kan føre til motorstans.
37	Rekkevidde a) Hva er bilens oppgitte rekkevidde per nå? b) Hvordan kan du som fører påvirke bilens rekkevidde?	a) Hvordan du finner ut hva estimert rekkevidde er varierer fra bil til bil. På Tesla Model Y: Rekkevidden vises på statuslinjen på skjermen og ser slik ut ved batterinivå på 90%/ x km: b) Å unngå unødvendig stans, brå akselerasjon og kjøring i lange oppoverbakker er eksempler på hvordan rekkevidden kan maksimeres.
38	Refleksvest og varseltrekant a) Finn frem refleksvesten b) Finn frem varselrekanten og monter denne på riktig måte.	a) Bruksforskriften krever at refleksvesten skal være tilgjengelig fra der fører sitter. Den kan eksempelvis være under setet, i venstre framdør, eller i hanskerommet. b) Varseltrekanten finner du som regel i bagasjerommet. På Tesla Model Y: Varseltrekanten er som regel å finne i det fremre bagasjerommet (frunken), eller i bagasjerommet bak.

	c) Hvor vil du plassere varselstrekanten dersom det blir aktuelt å sette den ut?	c) Varseltrekanten må plasseres i så god avstand til bilen at andre trafikanter kan varsles i tilstrekkelig tid til å unngå ytterligere problemer. De fleste har kun én varselstrekant i bilen, så du må selv vurdere hvilken side av bilen det er mest hensiktsmessig å plassere den på.
39	Punktering a) Hva gjør du dersom et av dekkene punkterer?	a) Dersom du punkterer må du først og fremst sikre deg selv. Det gjør du ved å aktivere nødllysene, ta på deg refleksvesten, og sette ut varselstrekanten i tilstrekkelig avstand til bilen. Dersom du har et reparasjonssett for dekk i bilen eller et reservehjul, kan dette brukes. På Tesla Model Y: Trykk på BIL i nedre, venstre hjørne, deretter Service , deretter Ring Tesla.
40	Bilbelter a) Kontrollér at alle bilbeltene i bilen fungerer. b) Vis hvordan du fester bilbeltet riktig. c) Hvilke konsekvenser kan det få dersom du kolliderer i en bil som har skader på bilbeltene, eller der bilbeltet er montert feil?	a) Dra bilbeltet ut, deretter rykk hardt i beltet. Beltet skal stanse idet du rykker det. b) Ta på deg bilbeltet, stram det godt over hofte og skulder, og juster høyden på beltet slik at skulderbeltet ligger et sted mellom halsen og skulderen. c) Konsekvensene ved skader på bilbeltet eller ved feil montering av bilbeltet kan være indre blødninger, samt rygg- og nakkeskader.

41 Cruisecontrol/ autopilot a) Demonstrer cruisecontrolens/ autopiloten muligheter under kjøring. b) Hvilke fordeler og ulemper kan bruk av slike førerstøttesystemer medføre?	a) For å kontrollere at cruisecontrol/ autopilot fungerer må du finne spaken/ knappene med følgende symboler: På Tesla Model Y: Trykk ned girspaken, som du finner til høyre for rattet. Juster hastighet og avstand ved høyre rullehjul på rattet. b) Eksempler på fordeler: Bilen kan reagere raskere dersom den reagerer riktig. Eksempler på ulemper: Fører kan overvurdere systemene, samt passiviseres.
---	---